

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Zajednički projekat Evropske unije i Saveta Evrope

„Jačanje kapaciteta policije i pravosuđa u borbi protiv korupcije u Republici Srbiji” (PACS)

www.coe.int/pacs

Drugi godišnji izveštaj o napretku

ECCU-PACS SRBIJA-eng-TP16-2014

Naziv projekta	„Jačanje kapaciteta policije i pravosuđa za borbu protiv korupcije u Republici Srbiji” (PACS)
Referentni broj	IPA 2011 – CRIS No. 2012/302-053
Datum početka projekta	15. decembar 2012.
Trajanje projekta	15. decembar–15. april 2015 (28 meseci)
Sprovođenje	Jedinica za privredni kriminal i saradnju, Odeljenje za suzbijanje kriminala – DGI, Savet Evrope
Budžet projekta	1.183.748,06 evra
Datum podnošenja izveštaja	10. februar 2015. godine
Period obuhvaćen izveštajem	15. decembar 2013–31. decembar 2014.

Sadržaj

SKRAĆENICE	3
1. OPIS	4
1.1 Kontakt osoba	4
1.2 Naziv partnera akcije	Error! Bookmark not defined.
1.3 Naziv akcije	4
1.4 Broj ugovora	4
1.5 Datum početka i datum predaje izveštaja	4
1.6 Ciljna država: Republika Srbija	4
1.7 Korisnici projekta	4
1.8 Ciljevi projekta, svrha i očekivani rezultati	4
2. ANALITIČKI REZIME	6
3 POSTOJEĆE STANJE: SITUACIJA U ZEMLJI I PITANJA MEĐUNARODNE POLITIKE	8
3.1 Stanje u zemlji/politika za borbu protiv korupcije	8
4. 15. DECEMBAR 2013–15. DECEMBAR 2014: AKTIVNOSTI I OSTVARENJE INDIKATORA	13
4.1 Sprovedene aktivnosti	13
4.2 Ostvarenje indikatora	23
5. SARADNJA SA OSTALIM UČESNICIMA PROJEKTA	26
5.1 Partneri i korisnici	26
5.2 Treća lica	26
6. OCENJIVANJE I PRAĆENJE	27
7. OSTVARENJA, ZAKLJUČCI I RIZICI	28
7.1 Ostvarenja	28
7.2 Zaključci	29
7.3 Rizici	29
8. VIDLJIVOST	30
9. SPISAK PRILOGA	31

Za dodatne informacije, obratite se:
Jedinici za privredni kriminal i saradnju
Odeljenje za suzbijanje kriminala
Generalni direktorat I, Savet Evrope
Tel.: +381 11 71 555 12;
E-mail: lado.lalicic@coe.int; maia.mamulashvili@coe.int
www.coe.int/pacs

Ovaj dokument je sačinjen uz finansijsku pomoć Evropske unije i Saveta Evrope. Stavovi izraženi u njemu ni u kom slučaju ne odražavaju zvanične stavove Evropske unije ni Saveta Evrope.

SKRAĆENICE

KPA – Kriminalističko-policijska akademija

SE – Savet Evrope

ZKP – Zakonik o krivičnom postupku

CPI – Transparency International indeks percepcije korupcije

GIZ – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (Nemačka agencija za međunarodnu saradnju)

ESLJP – Evropski sud za ljudska prava

DEU – Delegacija Evropske unije

GRECO – Grupa država za borbu protiv korupcije Saveta Evrope

VSS – Visoki savet sudstva

PA – Pravosudna akademija

MP – Ministarstvo pravde

MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova

OEBS – Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju

OPP – objektivno proverljiv pokazatelj

PACS – projekat „Jačanje kapaciteta policije i pravosuđa u borbi protiv korupcije u Republici Srbiji”

PR – Praćenje rezultata

RJT – Republičko javno tužilaštvo

VKS – Vrhovni kasacioni sud

DVT- Državno veće tužilaca

PZ – projektni zadatak

VK – Venecijanska komisija

1. OPIS

1.1 Osoba za kontakt

Ivan Koedjikov, načelnik Odeljenja za suzbijanje kriminala, Direktorat za informaciono društvo i suzbijanje kriminala, Generalni direktorat za ljudska prava i vladavinu prava, Savet Evrope

1.2 Partneri projekta

Savet Evrope i Evropska unija

1.3 Naziv projekta

Jačanje kapaciteta policije i pravosuđa za borbu protiv korupcije u Republici Srbiji (PACS)

1.4 Broj ugovora

IPA 2011 CRIS 2012/302-053

1.5 Datum početka i datum završetka izveštajnog perioda

15. decembar 2013–15. decembar 2014 (ukupna dužina trajanja projekta 28 meseci)

1.6 Zemlja korisnik: Republika Srbija

1.7 Korisnici projekta

Ministarstvo pravde (MP), Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP), Vrhovni kasacioni sud (VKS), Visoki savet sudstva (VSS), osnovni, viši i apelacioni sudovi, Republičko javno tužilaštvo (RJT), Državno veće tužilaca (DVT), Pravosudna akademija (PA), Kriminalističko-policijska akademija (KPA)

1.8 Cilj projekta, svrha i očekivani rezultati

Opšti cilj

Pružiti doprinos demokratiji i vladavini prava kroz primenu institucionalnih reformi kojima je cilj sprečavanje i borba protiv korupcije.

Svrha

Jačanje kapaciteta policije i pravosuđa za otkrivanje, istragu, gonjenje i suđenje slučajeva korupcije.

Očekivani rezultat 1: Unapređeni kapaciteti za istragu i suđenje slučajeva korupcije

1.1 Na raspolaganju je analiza rizika, u kojoj se procenjuju sve zakonodavne i organizacione prepreke efikasnim krivičnim istragama i postupcima, koja sadrži preporuke i nudi pomoć za poboljšanje internih procedura i sredstava (uključujući informisanje javnosti o rezultatima);

1.2. Osnaženi su kapaciteti policije i pravosuđa zahvaljujući multidisciplinarnoj obuci i

specijalizovanim obukama za predstavnike pravosuđa, tužilaštva i policije iz oblasti korupcije, slučajeva privrednog kriminala, računovodstva i revizije: jačanje kapaciteta ostvareno je i kroz uvođenje ovih programa obuke u nastavne planove nadležnih institucija;

1.3. Na raspolaganju su nove tehnike (informaciono-tehnološki alati i mogućnost korišćenja baze podataka) i strateški kapaciteti tužilaštava za istraživanje slučajeva korupcije i privrednog kriminala;

1.4. Specijalizovani prikriveni islednici koji koriste specijalne istražne mere (SIM) iz policijskih struktura zaduženi za saradnju s tužilaštvima;

1.5. Povišen je nivo svesti javnosti i obučeni su novinari o tome kako da izveštavaju o navodima koji se odnose na slučajeve korupcije i o suđenju u tim slučajevima;

1.6. Uspostavljen je sistem za merenje napretka i nivoa efikasnosti praćenja i upravljanja predmeta iz oblasti korupcije/privrednog kriminala u srpskom pravosudnom i policijskom sistemu. Taj sistem standarda primenjivaće se u celom procesu realizacije projekta i biće predstavljen na kraju projekta da bi se svim ciljnim i korisničkim grupama omogućilo da pruže svoj doprinos i da predoče podatke za izgradnju sistema za koji se očekuje da će vlasti u Srbiji koristiti po završetku ovog projekta.

Očekivani rezultat 2: Jačanje kapaciteta za borbu protiv korupcije u okviru pravosudnog sistema

2.1. Na raspolaganju je analiza rizika s preporukama o aktuelnoj situaciji u vezi sa mogućnostima i stvarnim razmerama korupcije u pravosuđu, tužilaštvu i policiji;

2.2. Uvedena su etička pravila/smernice za sprovođenje borbe protiv korupcije i pravila ponašanja u pravosuđu, tužilaštvu i policiji/Etički kodeks; tim pravilima i smernicama obuhvaćeni su i organizacioni aspekti (uključujući postupak izbora/imenovanja);

2.3. Obezbeđena su mišljenja i saveti za Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca o disciplinskim pravilima i merama protiv etičkih prekršaja sudija i tužilaca u situacijama kada bi se ti prekršaji mogli tumačiti kao koruptivna praksa/navodi;

2.4. Sudije, tužioci i policajci obučeni su za otkrivanje korupcije i kontrolu sukoba interesa u sopstvenim redovima.

2. ANALITIČKI REZIME

Ovaj izveštaj obuhvata drugu godinu sprovođenja projekta. U njemu se daje sažeti pregled sagledanih problema u vezi sa naporom pravosuđa i policije u borbi protiv korupcije. Pored toga, cilj izveštaja je i davanje osvrta na ključna pitanja koja se tiču sprovedenih projektnih aktivnosti i njihovog direktnog i indirektnog uticaja na jačanje kapaciteta relevantnih institucija za borbu protiv korupcije.

Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, projekat je bio usmeren na završavanje i predstavljanje analiza rizika od korupcije i jačanje kapaciteta relevantnih organa pomoću različitih programa obuke. Ukupno je sprovedeno deset aktivnosti koje obuhvataju dvadeset i osam akcija, kako je i predviđeno planom rada projekta.

Završene su tri analize rizika. U ovom izveštaju se dodatno opisuju nalazi analiza, preporuke i naknadne aktivnosti koje su sproveli relevantni organi vlasti.

Ostala ostvarenja projekta obuhvataju :

- Završetak PACS programa obuke za policiju, pravosuđe i tužilaštvo o istraživanju, gonjenju i suđenju korupcije i privrednog kriminala;
- Obezbeđivanje plana i programa za obuku i naknadne aktivnosti za specijalizovane obuke prikrivenih islednika;
- Organizovanje obuke za novinare o istraživačkom novinarstvu i izveštavanju o korupciji, nakon koje je pripremljen i praktični priručnik za novinare;
- Predstavljanje PACS preporuka Radnoj grupi Ministarstva pravde za uspostavljanje jedinstvene metodologije prikupljanja podataka, evidentiranja i statističkog izveštavanja o korupciji privrednom kriminalu;
- Organizovanje obuke za disciplinska tela Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca;
- Završetak plana i programa obuke za predavače za sudije, tužioce i pripadnike policije o etici, integritetu i sprečavanju korupcije unutar njihovih struktura;
- Završetak pružanja stručne pomoći u pripremi Zakona o zaštiti uzbunjivača.

Tokom celog perioda obuhvaćenog izveštajem, korisnici su aktivno podržavali projektne aktivnosti. Različiti državni organi su preporuke za postizanje rezultata projekta ili uvrstili u svoj zvanični program rada ili se njihovo sprovođenje razmatra. Slučajevi razmatranja preporuka su razmatrani u narednim poglavljima ovog izveštaja.

Napredak u sprovođenju projekta pozitivno je ocenjen u sklopu drugog „Praćenja usmerenog na rezultate“ (ROM), sprovedenog u oktobru 2014. godine.

U projektu se i dalje posebna pažnja posvećuje vidljivosti njegovih akcija i rezultata.

Na kraju, ali ne manje važno, četvrti Upravni odbor je jednoglasno podržao produžetak projekta koji ne povlači dodatna finansijska sredstva. Sledeći Upravni odbor će, shodno tome, razraditi plan rada za period produžetka projekta, čije je očekivano trajanje do 31. januara 2016. godine (konkretne aktivnosti u okviru sprovođenja odvijaju se od 15. aprila do 31. decembra 2015. godine, dok će u januaru 2016. biti sproveden završetak projekta i priprema završnog izveštaja).

Podaci o projektu i statistika:

Očekivani rezultat	Broj aktivnosti	Broj akcija	Učesnici	Odnos polova
1¹	6	20	204	M: 52% Ž: 48%
2	4	8	207	M: 55% Ž: 45%
Sastanci UO	2		14	M: 60% Ž: 40%
Ukupno (bez sastanaka UO)	10	28	410²	M: 56% Ž: 44%

¹ Aktivnost koja uključuje stručnu pomoć u pripremi Zakona o zaštiti uzbunjivača, kao konkretna aktivnost sprovedena zahtevom MP, uključena je u ovu tabelu, u rubriku Očekivani rezultat 1.

² Nekoliko lica je učestvovalo u različitim aktivnostima, stoga je broj učesnika niži od prostog zbira u polju „Ukupno”. Rezultat u ukupnom odnosu polova razlikuje se od rezultata u toj koloni, iz istog razloga.

3 POSTOJEĆE STANJE: SITUACIJA U ZEMLJI PITANJA MEĐUNARODNE POLITIKE

3.1 Stanje u zemlji/politika za borbu protiv korupcije

Izveštaj o početku projekta i Prvi izveštaj o napretku odnose se na politiku borbe protiv korupcije u Srbiji, nadležne javne organe za sprovođenje i konkretne reforme sprovedene u periodu decembar 2012–decembar 2013. godine.

U ovom izveštaju se, stoga, detaljnije obrađuju i ocenjuju promene koje su se desile od januara 2014. godine.

- **Percepcija korupcije i rezultati anketa**

Još uvek postoji percepcija da je korupcija široko rasprostranjena u Srbiji.

Godine 2014. sprovedeno je nekoliko anketa o percepciji korupcije u Srbiji. „Percepcija sadržaja poglavlja 23. i 24. u sklopu procesa pregovora Srbije sa EU”³, koju su 2014. godine sprovele Agencija za strateški marketing Ipsos i Agencija Beta (u sastavu projekta *Argus* – svevideće oko medija posmatra poglavlja 23–24 koji finansira EU), pokazala je da skoro $\frac{3}{4}$ stanovnika smatra takozvanu korupciju na visokom nivou (u političkoj i poslovnoj sferi) kao mnogo veći problem nego takozvanu korupciju na nižem nivou (u bolnicama, školama, policiji, itd.). Anketa je, takođe, otkrila da su oblasti u kojima je prvenstveno potrebno unapređenje: finansiranje političkih partija (17%), kontrola prijavljivanja imovine (12%) i krivični postupci pred sudovima u slučajevima korupcije. Kada je reč o pravosuđu, anketa pokazuje da 84% stanovništva veruje da je pravosuđe neefikasno, 83% smatra da je pravosuđe pod uticajem politike i/ili pod uticajem drugih interesnih grupa, dok 82% smatra da sudije nisu nepristrasne. Sve ukupno, 71% stanovništva nema poverenja u pravosudni sistem.

Transparency International indeks percepcije korupcije (CPI) za 2014. godinu pokazuje pogoršanje pozicije Srbije na spisku svih zemalja sveta, sa 72. mesta (2013) na 78. mesto. Indeks je pao na 41, dok je 2013. godine bio 42. Iako ovaj indeks i dalje svrstava Srbiju u zemlje sa široko rasprostranjenom korupcijom, treba napomenuti da metodologija za CPI uključuje samo mišljenje onih koji učestvuju u anketama i ne uzima u obzir nikakve druge činjenice (npr. broj krivičnih gonjenja, osuda, sprovedenih reformi, itd.).

- **Nova Nacionalna strategija za borbu protiv korupcije i Akcioni plan (2013–2018)**

Od kada je započelo sprovođenje Strategije i Akcionog plana, napravljene su određene izmene u koordinaciji i primeni ovih dokumenata. Novi međuministarski mehanizam - Koordinaciono telo, na čijem čelu je premijer, osnovan je u avgustu 2014. godine. Svaki organ odgovoran za sprovođenje Akcionog plana imenovao je kontakt osobu koja prikuplja blagovremene podatke koji su u vezi sa sprovođenjem aktivnosti, komunikacijom i razmenom iskustava sa ostalim stranama koje učestvuju u procesu primene Akcionog plana.

Međutim, ostaje da se razjasni podela odgovornosti između Ministarstva pravde, Saveta za borbu protiv korupcije i Agencije za borbu protiv korupcije u vezi sa praćenjem

³ <http://www.mc.rs/percepcija-sadrzaja-poglavlja-23-i-24-pregovora-za.4.html?eventId=9334>.

primene novih strateških dokumenata. Do sada je samo Agencija za borbu protiv korupcije pripremila izveštaj o praćenju, u kome se ocenjuju sprovedene mere i učinak u odnosu na pokazatelje. Taj izveštaj, kao što je pomenuto u Prvom godišnjem izveštaju PACS-a, objavljen je u decembru 2013. godine. Pored toga, sprovođenje izvesnog broja mera koje su predviđene Akcionim planom ne odvija se predviđenom dinamikom, što dovodi do odlaganja određenih reformi. Uspostavljanje adekvatnog sistema odgovornosti za takva odlaganja se, stoga, nameće kao glavni korak ka unapređenju procesa sprovođenja.

- **Akcioni plan za Poglavlje 23. procesa pregovora sa EU**

Nakon objavljivanja Izveštaja o skriningu o Poglavlja 23. u okviru procesa pregovora između Srbije i EU, razvijen je Akcioni plan koji sadrži mere, njihove indikatore, dinamiku, status sprovođenja i finansijske resurse koji se odnose na obaveze u oblasti pravosuđa, borbe protiv korupcije i osnovnih prava. Prvi nacrt Akcionog plana objavljen je u avgustu 2014. godine. Stručna javnost, nevladine organizacije i sve druge zainteresovane strane imale su priliku da daju komentare na nacrt i predlože izmene. Shodno tome, pripremljen je drugi nacrt Akcionog plana, u decembru 2014. godine, koji je objavljen na internet prezentaciji Ministarstva pravde.⁴ Ostaje da se vidi kako će Evropska komisija oceniti taj nacrt.

- **Pravosuđe**

Iako se Komisija za sprovođenje nove Nacionalne strategije i Akcionog plana za reforme pravosuđa (2013–2018) redovno sastajala, u sprovođenju njenih mera bilo je brojnih odlaganja. Stoga je u aprilu 2014. godine usvojen revidirani Akcioni plan, koji predviđa novu dinamiku za određene aktivnosti.

Visoki savet sudstva (VSS) i Državno veće tužilaca (DVT) usvojili su (u julu, i u maju 2014.) pravila za ocenjivanje rada sudija i tužilaca. Pored toga, DVT je imenovao članove Etičkog odbora i usvojio Etički kodeks u junu 2014.

Zakon o sudijama i Zakon o javnom tužilaštvu izmenjeni su u junu 2014. Izmenama se određuje da Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca Narodnoj skupštini predlažu samo jednog kandidata za svako sudijsko i/ili tužilačko mesto, umesto tri, kakav je ranije bio slučaj.

Ustavni sud je proglasio neustavnim odredbe Zakona o Pravosudnoj akademiji koje kažu da „*Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca kao kandidate za prvi izbor na sudijsku funkciju mogu da predlože samo lica koja su završila početnu obuku Pravosudne akademije*”. Međutim, ostaje da se vidi kako će se definisati prelazne mere i na koji način će izmene Zakona o Pravosudnoj akademiji urediti ovo važno pitanje.

U aprilu 2014. godine Savet za borbu protiv korupcije dostavio je Vladi svoj Izveštaj o reformi pravosuđa, koji sadrži detaljnu analizu nekoliko ključnih oblasti: nezavisnost pravosuđa, finansijska situacija u pravosuđu, stručnost, sistem odgovornosti, efikasnost, dostupnost pravde i transparentnost rada. U tom izveštaju, koji daje kritičnu ocenu trenutnog stanja, stoji da se „*situacija pogoršala, budući da je uočeno veće mešanje izvršne vlasti u rad institucija pravosuđa*”. Savet je dao osam predloga mera za unapređenje. Pored

⁴ <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/7715/drugi-nacrt-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>.

toga, Dodatni izveštaj (objavljen u decembru 2014) daje nepovoljnu ocenu reformi zakonodavstva na tom polju, sa naročitim naglaskom na nedostacima u trenutnom pravnom okviru, funkcionisanju javnih beležnika i privatnih izvršitelja. U Dodatnom izveštaju je naglašena i važnost preporuka definisanih u PACS tehničkom izveštaju *Procena rizika od neprofesionalnog ponašanja i korupcije u sudstvu i tužilaštvu u Srbiji (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP11-2014)* i pozvani su nadležni organi da primene date preporuke.

Na efikasnost pravde znatno je uticao štrajk advokata koji je organizovala Advokatska komora Srbije. Štrajk je započeo u septembru 2014. Još nije okončan. Članovi Advokatske komore zahtevaju umanjeње poreza i vraćanje jednakih ovlašćenja advokatima kakva su imali pre uvođenja kancelarija javnih beležnika. Vođeno je nekoliko rundi pregovora između njih i ministra pravde, koje još nisu dovele do zajedničkog sporazuma.

Konačno, ali jednako važno, pripremljeni su nacrti izmena zakona o Visokom savetu sudstva (VSS) i Državnom veću tužilaca (DVT) i poslati Venecijanskoj komisiji (VK) na mišljenje. Mišljenja su objavljena u oktobru 2014.⁵ Iako su oba nacrti ocenjena kao pozitivan korak koji vlasti Srbije preduzimaju, ostaje zabrinutost u vezi sa naknadnim sprovođenjem novih odredaba. VK je napomenula da, *zbog činjenice da je njihovo sprovođenje ograničeno problematičnim odredbama o VSS/DVT u važećem Ustavu*, postoji rizik da izmene neće imati dejstvo u budućem procesu reforme pravosuđa.

Kada je reč konkretno o DVT, biće važno da se izmenama Ustava ograniči neproporcionalna uloga Narodne skupštine u imenovanju članova DVT, dok izmene nacrti Zakona o VSS daju povod za zabrinutost, *zbog toga što, dugoročno gledano, imaju potencijal da podriju stabilnost i nezavisnost VSS.*

- **Uzbunjivači**

Nakon podrške koju je projekat pružio u pripremi Nacrta zakona o zaštiti uzbunjivača (tokom 2013. i 2014. godine) i u skladu sa merama predviđenim u Strategiji i Akcionom planu za borbu protiv korupcije, Narodna skupština je usvojila Zakon o zaštiti uzbunjivača u novembru 2014. Godine. Više detalja o procesu pripreme nacrti i usaglašenosti ovog zakona sa standardima SE dato je u narednim poglavljima ovog izveštaja.

- **Finansiranje političkih stranaka**

Nakon parlamentarnih izbora održanih u martu 2014. godine, Agencija za borbu protiv korupcije objavila je detaljan izveštaj o finansiranju političkih stranaka. Taj izveštaj je objavljen na internet prezentaciji⁶ Agencije i dostupan je javnosti .

⁵ <http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?opinion=777&year=all>.
<http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?opinion=776&year=all>.

⁶ http://www.acas.rs/sr_lat/component/content/article/1119-predstavljeno-izvestaj-o-finansiranju-u-2014.html.

3.2 Pitanja međunarodne politike

- **GRECO**

Najnovija Treća runda evaluacije GRECO, završena u oktobru 2010, odnosila se na pet preporuka u vezi sa inkriminacijom (Tema I) i deset preporuka u vezi sa transparentnošću finansiranja političkih stranaka (Tema II). U naknadnom izveštaju o usklađenosti, usvojenom u oktobru 2012, zaključuje se da preporuke u okviru Teme I nisu ispunjene, dok je svih deset preporuka u okviru Teme II zadovoljavajuće sprovedeno. U skladu sa GREKO postupcima, vlasti Srbije su podnele svoj Drugi izveštaj o stanju 2014. godine sa dodatnim informacijama o preduzetim merama. U tom izveštaju stoji da je Krivični zakonik dopunjen u decembru 2012, sa ciljem da se primene GREKO preporuke i da je stupio na snagu u aprilu 2013. Shodno tome, u Drugom izveštaju o usaglašenosti Srbije, koji je GREKO plenum usvojio u oktobru 2014, zaključuje se da je, kada je reč o inkriminaciji, Srbija zadovoljavajuće sprovedla četiri preporuke, dok je jedna preporuka delimično sprovedena: *„Kada je reč o delima kriminalizacije i korupcije, izmene Krivičnog zakonika obuhvatile su sve probleme koje je istakao GREKO, naročito ukidanje dvostruke krivične odgovornosti za prekršaje obuhvaćene Konvencijom o krivičnom zakonu (ETS 173) i njegovim Dodatnim protokolom i odbranu stvarnim kajanjem, kao i proširenje obima lica obuhvaćenih relevantnim prekršajima podmićivanja kako bi se obuhvatili javni službenici, bilo da deluju ili propuštaju da deluju u skladu sa svojim dužnostima ili u vezi sa njima, uključujući i strane arbitre i porotnike (mito u javnom sektoru), kao i kategorije lica koja rade u privatnim pravnim subjektima/za njih (mito u privatnom sektoru). GREKO nije nepobitno ubeđen da nove odredbe zakona o nadležnosti u slučajevima korupcije u potpunosti obuhvataju sve moguće situacije na koje se Konvencija odnosi.”* Na kraju, GREKO je primetio da je *„korupcija i dalje preovlađujući razlog za zabrinutost u Srbiji... Od ključne je važnosti da relevantne institucije koje su zadužene za borbu protiv korupcije dobiju adekvatne resurse i ovlašćenja da efikasno ispunjavaju svoje zadatke.”*⁷

Nakon završetka Treće runde evaluacije, delegacija GREKO zvanično je posetila Srbiju u okviru Četvrte runde evaluacije, usredsređujući se na sprečavanje korumpiranosti članova parlamenta, sudija i tužilaca. Tokom posete, delegacija je imala sastanak sa projektnim timom i održala je sastanke sa državnim organima, predstavnicima pravosuđa, regulatornim telima i civilnim društvom. Očekuje se da će izveštaj o evaluaciji Srbije biti razmatran i usvojen na plenarnoj sednici GREKO komiteta u junu 2015. godine.

- **IZVEŠTAJ EU O NAPRETKU**

U izveštaju o napretku Evropske Komisije za 2014. u vezi sa strategijom proširenja i glavnim izazovima za Srbiju 2014–2015.⁸ naveden je spisak sledećih tema za razmatranje i razloga za zabrinutost u oblasti pravosuđa i borbe protiv korupcije:

„Ograničeni napredak postignut je u oblasti pravosuđa i osnovnih prava. Kada je reč o reformi pravosuđa, bilo je intenzivnih zakonodavnih aktivnosti. Usvojena su pravila za ocenjivanje sudija i tužilaca. Imenovan je značajan broj predsednika suda sa trajnom funkcijom. Sprovođenje nacionalne strategije reforme pravosuđa je u ranoj fazi i potrebni su efikasni i pouzdani mehanizmi za praćenje i koordinaciju. Potrebni su znatni naponi da bi se unapredio ustavni i zakonski okvir za nezavisnost, odgovornost, efikasnost i kvalitet

⁷[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3\(2014\)15_Second_Serbia_EN.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3(2014)15_Second_Serbia_EN.pdf)

⁸ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20140108-serbia-progress-report_en.pdf

pravosuđa. Ostaje da se usvoje i u potpunosti primene jasne mere koje omogućuju predvidljivije i održivo okruženje u pravosuđu i karijeri sudija u osnovnim sudovima. Sistem disciplinskih mera je potrebno znatno ojačati.

Uprkos snažnoj političkoj volji za borbu protiv korupcije, korupcija ostaje preovlađujuća u mnogim oblastima i nastavlja da bude ozbiljan razlog za zabrinutost. Sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije još uvek nije dalo konkretne rezultate. Odnos osuđujućih presuda ostaje nizak. Nedavno jačanje institucionalne koordinacije i vođstva, uključujući i osnivanje mehanizma za praćenje, tek treba da dâ delotvorne rezultate. Treba obratiti pažnju na jačanje kapaciteta Agencije za borbu protiv korupcije i Saveta za borbu protiv korupcije i pratiti njihove preporuke. Potrebno je izmeniti zakonodavni okvir za zaštitu uzbunjivača i sukob interesa.”

4. 15. DECEMBAR 2013–15. DECEMBAR 2014: AKTIVNOSTI I OSTVARENJE INDIKATORA

4.1 Sprovedene aktivnosti

Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, sprovedeno je devet aktivnosti u skladu sa Planom rada.

Rezultat 1: Unapređeni kapaciteti za istragu i suđenje slučajeva korupcije	
Aktivnost 1.1	Izraditi analizu rizika u cilju procene regulatornih i organizacionih prepreka efikasnim krivičnim istragama i postupcima, i dati preporuke za poboljšanje internih procedura, koordinacije između institucija u čijoj je nadležnosti borba protiv korupcije (t.j. razmena informacija i sredstava koji se koriste za objavljivanje informacija o rezultatima tih analiza rizika).
Akcije	Izveštaj o analizi rizika završen je i objavljen u aprilu 2014. godine, a <u>konferencija</u> na kojoj se diskutovalo o preporukama i ostvarenom napretku održana je 3. juna 2014. Izveštaj (Prilog 1) uključuje detaljnu analizu međunarodnih standarda i zakonodavnog okvira Srbije, rezultate i analizu ankete u kojoj su učestvovali sudije, tužioci i advokati o ključnim preprekama u istraživanju, krivičnom gonjenju i suđenju u slučajevima korupcije, analizu šesnaest predmeta koji su okončani na sudu i komparativnu analizu pravnog sistema i prakse Hrvatske u borbi protiv korupcije. Svaki deo izveštaja sadrži spisak zaključaka i potencijalnih rizika. Izveštaj sadrži dvadeset konsolidovanih preporuka.
	Analiza treba da se posmatra zajedno sa analizom rizika od neprofesionalnog ponašanja i korupcije u pravosuđu (aktivnost 2.1) i sa njenim zaključcima. Rizik od prepreka efikasnim krivičnim istragama i rizik od korupcije u pravosuđu treba da se sagledaju u kontekstu celokupnog ciklusa sprovođenja zakona: tužilaštvo i policija su tesno povezani prilikom istraživanja krivičnih dela, a problemi nesavesnog ponašanja u bilo kom od ovih tela jednako su važni za efikasno suzbijanje i sprečavanje kriminala. <u>Konferencija</u> na kojoj se diskutovalo o izveštaju i preporukama koje on sadrži održana je 30. septembra 2014.
Objektivno proverljivi indikatori⁹	• Završena analiza rizika i date preporuke; • Objavljen izveštaj o analizi rizika, razmatran sa nadležnim organima i sprovedene preporuke.
Napredak	Izveštaj i preporuke su zvanično predstavljeni i stavljeni na raspolaganje relevantnim radnim grupama za pripremu Krivičnog zakonika i Zakonikom o krivičnom postupku i radnoj grupi zaduženoj za pripremu Strategije finansijskih istraga. U ovoj fazi nije moguće oceniti u kojoj meri su preporuke uzete u obzir (npr. potpuna usklađenost, delimična usklađenost, neusklađenost), s obzirom na njihovu kompleksnu prirodu i, iznad svega, pravce u kreiranju politike koje zauzimaju odgovarajuća nadležna tela i gorepomenute radne

⁹ U ovom delu izveštaja indikatori se odnose na aktivnosti, ne na očekivane rezultate.

	grupe. Dodatna analiza uključivanja preporuka u zvaničnu politiku biće data u konačnom izveštaju ovog projekta.
Aktivnost 1.2	Pripremiti i obezbediti multidisciplinarne i specijalističke obuke za zaposlene u pravosuđu, tužilaštvima i policiji, o korupciji, privrednom kriminalu, računovodstvu i reviziji; pomoći u primeni obuka u nastavne planove i programe nadležnih institucija.
Akcije	Na osnovu plana i programa za obuku (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP4-2013) , koji je završen u avgustu 2013, u okviru projekta sproveden je niz specijalizovanih programa za obuku: - <u>dve obuke za predavače</u> (februar i mart 2014) bile su usmerene na istraživanje, krivično gonjenje i suđenje u slučajevima korupcije/privrednog kriminala, istraživanja računovodstva i revizije, ocenjivanje dokaza, korišćenje specijalnih istražnih mera, sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava, uočavanje korupcije kroz izveštaje revizije, ocene finansijskih dokaza od strane tužilaca i sudija, modele i funkcionisanje zajedničkih istražnih timova i uporednu analizu drugih evropskih zemalja. Ukupno je 29 sudija i policijskih službenika dobilo sertifikat za predavače; - <u>četiri naknadne obuke</u> za njihove kolege održane su u Beogradu, Nišu, Novom Sadu i Kragujevcu (april–jul 2014). Ukupno, 80 sudija i policijskih službenika učestvovalo je na ovim obukama. Tokom programa obuke za mentore i predavače napravljeni su dragoceni materijali za obuku, koji su podeljeni svim učesnicima. Materijal za obuku se nalazi u Prilogu 2 uz ovaj izveštaj.
Objektivno¹⁰ proverljivi indikatori	• završen program za obuku predavača i pripremljeni plan i program za stalnu obuku; • na raspolaganju je dovoljan broj predavača, ukupno, otprilike, oko 30 za različite korisnike; • Materijali za obuku su napravljeni i podeljeni svim učesnicima.
Napredak	Nakon ispunjenja gorenavedenih pokazatelja, odabrani i predavači počeli su da pripremaju stručni priručnik. Taj priručnik će obezbediti relevantne smernice za podučavanje u oblasti istraživanja i krivičnog gonjenja u slučajevima korupcije/privrednog kriminala sa naročitim osvrtom na važnost izveštaja revizije u otkrivanju ovih vrsta krivičnih dela. Očekuje se da će priručnik biti završen do aprila 2015.
Aktivnost 1.4	Obezbediti specijalističku obuku za prikrivene islednike nadležne za saradnju s tužilaštvima i policijom, u cilju prikupljanja dokaza putem specijalnih istražnih mera (npr. kontrolisane isporuke, nadzora).

¹⁰ Ovi indikatori se odnose na Očekivani rezultat 1 i takođe uzimaju u obzir program obuke i obuke koje su održane u okviru aktivnosti 1.4 i 1.5.

Akcije	U okviru projekta napravljeni su <u>sveobuhvatni plan i program obuke</u> za prikrivene islednike i podeljeni sa nadležnim organima Srbije u aprilu 2014 (Prilog 3). Plan i program obuke zasnivaju se na oceni potreba, koja je sprovedena u februaru 2014. Nakon što su napravljeni plan i program, usledila je <u>tematska studijska poseta bavarskom državnom birou za krivične istrage</u> u julu 2014. Prikriveni islednici iz Srbije i njihovi menadžeri (takozvani hendleri) razmenili su iskustva i upoznali se sa standardima država EU koji se odnose na unutrašnje organizacije, ljudske resurse, politiku regrutacije, obuku, raspodelu zadataka, upravljanje operacijom, rizik koji postoji kada je reč o doušnicima, saradnji sa jedinicama iz država članica EU i onima koje to nisu, tehnikama za prikupljanje dokaza, podršci i pojačanju, itd. Pored toga, u Beogradu je od 15. do 18. septembra održana <u>specijalizovana obuka za predavače, koja se odnosila na jedinicu, manipulatore i starije islednike</u>. Tokom obuke diskutovano je o izvesnom broju pitanja, kao što su saradnja sa tužiocem tokom istrage, odgovornost hendlera i šefa operacije, psihološke i socijalne veštine manipulatora, uticaj posla na privatni život. Generalno, učesnici su smatrali da je obuka veoma korisna, budući da je bila kombinacija teorije, studija slučaja i dobre prakse u vezi sa pitanjima koja se i dalje smatraju izazovima u njihovom svakodnevnom poslu.
Objektivno proverljivi indikatori	• Urađen izveštaj o oceni potreba; • Dostavljeni sveobuhvatni plan i program za prikrivene islednike; • Održana tematska studija; • Organizovana specijalizovana obuka.
Napredak	Saradnja sa Jedinicom za prikrivene islednike policije Republike Srbije je bila veoma efikasna. Takva saradnja dovela je do lakog i uspešnog sprovođenja akcija, koje su obuhvatile sve pripadnike jedinice, uključujući i upravu. Nastaviće se sa sprovođenjem programa obuke za nove članove jedinice.
Aktivnost 1.5	Organizovati podizanje nivoa svesti I i radionice za novinare i državne službenike radi izveštavanja o slučajevima korupcije i njihovim suđenjima, kao i o istraživačkom novinarstvu; pomoći u primeni obuka u nastavne planove nadležnih institucija.

Akcije	U sklopu svojih aktivnosti usmerenih ka novinarima i državnim službenicima, u okviru projekta sprovedeno je/pripremljeno sledeće: • <u>Događaji za podizanje nivoa svesti</u>, u kojima su učestvovali novinari, nevladine organizacije, predstavnici Agencije za borbu protiv korupcije i državni službenici (Beograd, 14. april 2014). Taj događaj, na kome se diskutovalo o izazovima, ulozi i trenutnom stanju u istraživačkom novinarstvu u Srbiji, organizovan je u saradnji sa Novosadskom novinarskom školom. • <u>Specifično osmišljen priručnik za obuku</u> – Priručnik sadrži delove o etičkim standardima za novinare, pregled uporedne prakse, međunarodnih standarda, definicije i ključne komponente istraživačkog novinarstva, spiskove potencijalnih izazova i načina za njihovo prevazilaženje, praktične primere/studije slučaja i rečnik pravne terminologije. Priručnik je podeljen svim učesnicima u obuci. • <u>Dve sesije obuka za novinare</u> o dobroj praksi u istraživačkom novinarstvu i izveštavanju o korupciji (Niš i Novi Sad, maj–jun 2014). Ove obuke je prošlo četrdeset novinara, uključujući i one koji rade u vodećim elektronskim medijima (npr. RTS i B92).
Objektivno proverljivi indikatori	• Održan događaj za podizanje nivoa svesti; • Organizovane dve obuke; • Objavljen priručnik za obuke.
Napredak	Sve akcije koje su predviđene ovom aktivnošću su sprovedene. Treba napomenuti da su novinari pokazali zavidan nivo aktivnog učešća i pokazali jasnu posvećenost daljem usavršavanju svog znanja i iskustva u ovoj oblasti. Projekat smatra da bi unapređenje saradnje između novinara i nadležnih organa javne vlasti moglo dodatno da ojača sveukupne napore u borbi protiv korupcije u pravosuđu i policiji u Srbiji. Objavljivanje priručnika za obuku (priloženo u vidu Priloga 4 ovom izveštaju) u pripremi je i on će početkom 2015. biti distribuiran svim udruženjima novinara u Srbiji.

Aktivnost 1.6	Uspostavljanje sistema za merenje napretka i efikasnosti praćenja/upravljanja slučajevima korupcije/privrednog kriminala u srpskom sistemu pravosuđa i policije. Sistem merenja će se koristiti u svim procesima primene projekta i biće predstavljen na kraju projekta, kako bi se omogućilo ciljnim grupama i korisnicima da doprinesu izgradnji sistema, za koji se očekuje da će ga vlasti u Srbiji koristiti kada se projekat završi.
Akcije	Kao što je predviđeno Akcionim planom za borbu protiv korupcije (2013–2018), Ministarstvo pravde Republike Srbije osnovalo je Radnu grupu sa zadatkom da pripremi jedinstvenu metodologiju prikupljanja podataka, evidentiranja i statističkog izveštavanja o korupciji privrednom kriminalu. S obzirom na prethodne napore PACS projekta u ovoj oblasti, projektu je data glavna uloga u predstavljanju stručnih znanja i iskustava Radnoj grupi. Stoga je <u>PACS organizovao 1. sastanak Radne grupe</u> u septembru 2014; Tehnički izveštaj pripremljen u okviru PACS projekta (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP3-2013) i njegov Prilog – MAPA 1: <i>Prototip predloženog obrasca za unos podataka (Prilog 5)</i> i metodologija koja je predložena u ovim dokumentima uzeti su kao osnova za utvrđivanje pravca u kome budući sistem treba da funkcioniše. Iako je ovaj korak značajan, i dalje postoje određeni razlozi za zabrinutost u vezi sa naknadnom fazom koja se odnosi na povezanost različitih računarskih sistema u državnim institucijama i obuku zaposlenih koji bi bili zaduženi za rad novog sistema.
Objektivno proverljivi indikatori	• Unapređena metodologija i kvalitet statističkih podataka; • U poređenju sa početnom situacijom, povećan broj prijavljenih, istraživanih, procesuiranih i presuđenih slučajeva (dok se čeka usvajanje standardizovane metodologije za izveštavanje, potrebno je koristiti obe osnovne merne jedinice –praćenje po predmetima i po osumnjičenim licima), uzimajući u obzir ozbiljnost (svi nivoi korupcije) i raznovrsnost (sektori i oblasti); naknadna identifikacija glavnih uskih grla u sistemu.
Napredak	Generalno, aktivnost i njeni ciljevi direktno su usklađeni sa merama 3.4.6.1 u 3.4.6.2 Akcionog plana Republike Srbije za borbu protiv korupcije. Radna grupa je osnovana u septembru 2014. i kao osnove za svoj rad koristi preporuke PACS-a. Kao direktni odgovor na indikator za ovu aktivnost, može se reći da je znatan napredak primećen na polju optužnica za korupciju i privredni kriminal tokom 2014. godine. Međutim, te podatke su pripremili samo tužioci i još nisu standardizovani na način koji se zahteva kada je reč o ovom pokazatelju.

Rezultat 2: Jačanje kapaciteta za borbu protiv korupcije u okviru pravosudnog sistema	
Aktivnost 2.1	Sprovođenje analize rizika o trenutnoj situaciji i mogućnostima pojave korupcije, kao i njenom stvarnom postojanju u okvirima sudstva, tužilaštva i policije i donošenje preporuka.
Akcije	Pored analize rizika navedene u aktivnosti 1.1, u okviru projekta izvršena je i analiza rizika i stvarnih razmera korupcije u institucijama koje su direktno odgovorne za njeno suzbijanje – pravosuđu, tužilaštvu i policiji. Kao što je detaljnije objašnjeno u Prvom godišnjem izveštaju, pripremljeni su zasebni izveštaji, jedan za policiju, a jedan koji obuhvata sudstvo i tužilaštvo. <u>Analiza rizika u policiji</u> U aprilu 2014. godine projekat je završio izveštaj o Analizi rizika (priložen kao Prilog 6), u kome se utvrđuje trenutno stanje kada je reč o rizicima od korupcije i njenih oblika unutar policije Republike Srbije. Analiza nije bila ograničena samo na postojanje rizika od pojednostavljenih oblika korupcije (npr. mito), već i na širi kontekst – analizirana su pitanja kao što su etika i integritet, postojanje nepotizma, procesi zapošljavanja i razvoja karijere, kronizam i ostale slične prakse. Glavni rezultati i set od četnaest preporuka – uključujući i njihovu teoretsku osnovu i kako bi mogli da se primene u praksi – predstavljaju suštinu ovog izveštaja. <u>Izveštaj je predstavljen javnosti na konferenciji održanoj 3. juna 2014. u Beogradu.</u> Konferencija je pružila priliku da se diskutuje o trenutnim reformama i budućim koracima koje Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da preduzme da bi se usaglasilo sa ovim preporukama. Izveštaj su pozitivno prihvatili ne samo predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova već i civilnog društva, međunarodnih organizacija i stručne javnosti. <u>Analiza rizika u sudstvu i tužilaštvu</u> <u>Izveštaj o analizi rizika od neprimerenog ponašanja i korupcije u sudstvu i tužilaštvu u Srbiji</u> (videti Prilog 7) takođe je završen u aprilu 2014. Izveštaj identifikuje faktore koji bi mogli da dovedu do porasta rizika u ovoj oblasti. <u>Imajući to u vidu, 30. septembra 2014. održana je konferencija na kojoj su predstavljena oba izveštaja.</u> Konferencija je, takođe, omogućila predstavnicima pravosuđa da predstave konkretne korake koje su preduzeli od kada je izveštaj objavljen (april 2014) i njihovu usaglašenost sa preporukama iz analize rizika.

Objektivno proverljivi indikatori	• Završeni izveštaji o analizi rizika i izradjen set preporuka; • Najmanje 50% preporuka iz analize rizika je primenjeno i precizirano je u kojoj meri su primenjene (potpuna usaglašenost, delimična usaglašenost, neusaglašenost); • Razmatrana su barem tri problema regulatornog i institucionalnog okvira, kako bi se primenile preporuke iz analize rizika (npr. promovisanje etičkog ponašanja, sprečavanje sukoba interesa i uklanjanje organizacionih prepreka u borbi protiv korupcije).
Napredak	Izvesni broj preporuka koje su date policiji i tužilaštvu primenjen je ili se njihova primena očekuje uskoro. Iako je stopa primene iznad 50%, bitno je napomenuti da nisu sve preporuke jednake važnosti. Međutim, tekuće reforme se moraju ocenjivati jednom godišnje kako bi se utvrdilo da li su preporuke potpuno ili delimično primenjene. Kada je reč o <u>policiji</u>, uzete su u obzir gotovo sve preporuke i, u toku je primena većine preporuka. Pored toga, Ministarstvo je zainteresovano za nastavak saradnje sa PACS-om u vezi sa sprovođenjem određenih preporuka (npr. podizanje svesti o etici, integritetu, profesionalizmu, „predvođenju primerom“, reviziji etičkog koda policije, itd.). Stoga, može se smatrati da je ovaj pokazatelj napretka, kada je reč o policiji, ispunjen. Kada je reč o <u>sudstvu i tužilaštvu</u>, može se reći da je primenjeno preko 50% preporuka (potpuno ili delimično) ili se njihova primena očekuje uskoro. Prilikom ocenjivanja primene preporuka uzimaju se u obzir komentari iz analize rizika koje je pripremila Državno veće tužilaca (videti Prilog 8). Budući da broj preporuka u ovoj analizi odgovara merama koje predviđa Akcioni plan za reformu pravosuđa (2013–2018), biće urađena još jedna ocena ispunjenosti preporuka nakon što se završi ovaj izveštaj.
Aktivnost 2.2	Pružanje tehničke podrške u sprovođenju preporuka iz analize rizika, naročito onih koje se odnose na uvođenje etičkih pravila.
Akcije	Nakon završetka izveštaja o analizi rizika i preporuka (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP10-2014), kao i naknadne komunikacije sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, odlučeno je da se u okviru projekat <u>obezbedi pomoć u izmeni etičkog kodeksa policije</u>. Ovo je potvrđeno na sastanku koji je projektni tim održao sa predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) u decembru 2014. godine. Na osnovu zaključaka u izveštaju o analizi rizika, projekat će pripremiti dubinsku analizu važećeg etičkog kodeksa i njegovu usaglašenost sa relevantnim standardima i trendovima u toj oblasti.

Objektivno proverljivi indikatori	Najmanje tri problema u vezi sa regulatornim i institucionalnim okvirom biće obrađena kako bi se primenile preporuke iz analize rizika (npr. promovisanje etičkog ponašanja, sprečavanje sukoba interesa i uklanjanje organizacionih prepreka u borbi protiv korupcije).
Napredak	Očekuje se da će ekspertiza, detaljno mišljenje o tome kako bi ovaj kodeks trebalo izmeniti u cilju potpune usaglašenosti sa međunarodnim standardima i dobrom praksom – biti završena i poslata Ministarstvu unutrašnjih poslova početkom februara 2015. MUP će tada započeti sa izradom nacрта izmena ovog kodeksa.
Aktivnost 2.3	Obezbediti pravna mišljenja i savete Visokom savetu sudstva i Državnom veću tužilaca o disciplinskim pravilima i merama protiv etičkih prekršaja sudija i tužilaca onda kada bi se ti prekršaji mogli tumačiti kao koruptivna praksa/navodi i pomoći u njihovoj primeni.
Akcije	U skladu sa podrškom pruženom tokom 2013 (stručno mišljenje o Pravilniku za disciplinske postupke VSS i DVT), projekat je održao (u saradnji sa OEBS-om) <u>seminar za disciplinske tužioce i članove disciplinskih komisija VSS i DVT</u> (Beograd, 4–5. decembar 2014). Na seminaru se diskutovalo o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava i dobroj praksi zemalja u regionu. Prezentacije su, uglavnom, bile usmerene na odnos između krivičnih i disciplinskih postupaka, kao i na tehnike za prikupljanje dokaza. Na seminaru je bilo ukupno 17 učesnika, uključujući sve tužioce koji se bave disciplinskim postupcima i njihove zamenike.
Objektivno proverljivi indikatori	Održana obuka u zemlji.
Napredak	Jačanje kapaciteta disciplinskih tužilaca i relevantnih disciplinskih komisija ocenjivaće se zajedno sa ostalim projektnim aktivnostima usmerenim ka jačanju kapaciteta pravosuđa da se odupre korupciji u sopstvenim redovima. Ova aktivnost je obezbedila i obuku i stručno mišljenje o postojećim pravilnicima, te je stoga poslužila za dalje jačanje kapaciteta ove važne grane pravosuđa. Sledeći korak uključuje organizaciju studijske posete članova disciplinskih komisija VSS i DVT.
Aktivnost 2.4	Sprovesti obuku za sudije, tužioce i policajce o aspektima otkrivanja korupcije i kontroli sukoba interesa u okviru njihovih redova; podrška u primeni obuke u nastavne planove relevantnih institucija.

Akcije	Ova aktivnost uključuje nekoliko akcija koje su sprovedene tokom 2014. godine: • <u>Završetak plana i programa obuke o integritetu, etici i sprečavanju korupcije/neprimerenog ponašanja sudija i tužilaca u Srbiji</u> (videti Prilog 9). Ovaj dokument, koji je pravljen po meri profesija na koje se odnosi – sudija i tužilaca, identifikuje nedostatke u postojećem okviru obuka, sa osvrtom na međunarodne standarde i praksu. U njemu su date i konkretne preporuke koje se odnose na strukturu i sadržaj obuka. • Na osnovu plana i programa obuke, održana je specijalizovana obuka <u>obuka predavača za sudije</u> – 26–27. novembra 2014. u Beogradu, u Srbiji, dok je <u>prva obuka mentora i predavača za tužioce</u> održana u Beogradu 2–3. decembra 2014. Ove dve sesije okupile su 22 predstavnika odgovarajućih institucija. • Paralelno sa preporukama iz analize rizika u okviru policije (aktivnost 2.1), projekat je pregovarao i o mogućnosti da policijske strukture u Srbiji koriste plan i program Evropskog policijskog koledža (CEPOL) za etiku i integritet. Pregovori su rezultirali potpisivanjem Memoranduma o razumevanju između Saveta Evrope i CEPOL-a 11. decembra 2014. Potpisivanjem Memoranduma o razumevanju, Savetu Evrope je dozvoljeno da koristi zajednički plan i program CEPOL-a u svakoj od njegovih država članica, sa ciljem da omogući međunarodnu multidisciplinarnu policijsku saradnju. • <u>Plan i program CEPOL-a predstavljani su svim policijskim odeljenjima u Srbiji (uključujući i predavače za oblast etike u policiji)</u> 17. decembra 2014. na konferenciji održanoj u Beogradu. On će poslužiti kao osnova za naknadne obuke o etici i integritetu, koje će se u okviru projekta održati tokom 2015.
Napredak	Pravosuđe: Dvadeset i dva predavača (12 sudija i 10 tužilaca) dobilo je sertifikat nakon završene obuke za predavače.. Osim toga, u okviru projekta su završeni i sveobuhvatni plan i program obuke, koje je odobrila Pravosudna akademija kao zvanični plan i program o sukobu interesa, etici, integritetu i sprečavanju korupcije među sudijama i tužiocima. Naknadne obuke će se održati u periodu od januara do aprila 2015. Policija: Uzimajući u obzir da je program obuke za predavače u policiji održao OEBS tokom 2012. i 2013, PACS projekat je bio usmeren na uvođenje stalnog plana i programa za kontinuirano obrazovanje u ovoj oblasti. Stoga, naknadni program obuke biće održan u martu 2015. na osnovu plana i programa CEPOL-a.

Dodatne aktivnosti sprovedene na zahtev Ministarstva pravde

Kao što je napomenuto u prethodnim poglavljima ovog izveštaja, PACS je kontinuirano pružao stručnu pomoć u pripremi Zakona o zaštiti uzbunjivača. Ta pomoć je obuhvatila direktno učešće eksperata PACS projekta na sastancima Radne grupe Ministarstva pravde, koja je dobila zadatak da pripremi ovaj zakonski akt (april 2014), kao i pripremu izveštaja o oceni nacrtu koji je izradila Radna grupa u julu 2014. (videti Prilog 7). U tom izveštaju se zaključuje da je nacrt zakona usklađen sa većinom principa navedenih u Preporuci SM/Prep(20014)7 o zaštiti uzbunjivača koju je doneo Komitet ministara Saveta Evrope.¹¹ Nacrt zakona je, nakon odobrenja Vlade, usvojen u Narodnoj skupštini u novembru 2014.

Upravni odbor projekta

Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, održane su tri sednice Upravnog odbora. U skladu sa svojim programom rada, Upravni odbor je revidirao i ocenio postignuti napredak, dok je na svojoj četvrtoj sednici (održanoj u oktobru 2014) jednoglasno podržao produženje projekta koje ne zahteva dodatna finansijska sredstva, kao i preliminarni spisak budućih aktivnosti. Period produžetka projekta će trajati od 15. aprila do 31. januara 2016. godine. Detaljan plan rada za period produžetka biće pripremljen i odobren na petoj sednici Upravnog odbora, zakazanoj za mart 2015. godine.

Zapisnik sa Upravnog odbora i spisak učesnika dati su u Prilogu 10.

Rodna zastupljenost

Ukupno je tokom perioda obuhvaćenog izveštajem u okviru projekta primenjeno 28 akcija kao deo 8 projektnih aktivnosti; u tim akcijama je učestvovalo 410 predstavnika institucija korisnika projekta – 229 muškaraca (55,85%) i 181 žena (44,15%).

¹¹<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=2188855&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383>.

4.2 Ispunjenost pokazatelja

Indikatori, koji su utvrđeni u logičkom okviru projekta, uglavnom se odnose na period nakon faze implementacije. Stoga se u ovom izveštaju daje opšta ocena toga kako su aktivnosti koje su do sada primenjene doprinele ispunjenosti pokazatelja ili kako se očekuje da će tome doprineti.

Očekivani rezultat 1:

Pokazatelj:

- *Najmanje je 50% preporuka iz analize rizika primenjeno i naveden je obim u kom su one primenjene (potpuna usaglašenost, delimična usaglašenost, neusaglašenost);*
- *Najmanje je pet regulatornih i institucionalnih prepreka efikasnom otkrivanju, istraživanju, krivičnom gonjenju i donošenju presuda u slučajevima korupcije identifikovano i posvećena im je pažnja.*

Trenutni status:

Ovi indikatori se, uglavnom, odnose na analizu rizika, sprovedenu u okviru aktivnosti 1.1, koja je završena i objavljena u aprilu 2014. Kao što je već pomenuto, u ovoj fazi je suviše rano da se odredi koliko su preporuke sprovedene, kao i čija ocena je validna u takvim ocenjivanjima (tj. ocena projektnog tima, relevantnih državnih organa ili trećeg lica – npr. nezavisnog ocenjivača). Treba napomenuti da je u izveštaju dato 20 preporuka koje su relevantni predstavnici institucija (npr. Radna grupa čiji je zadatak da izmeni Krivični zakonik i Radna grupa zadužena za pripremu Strategije finansijskih istraga). Priroda preporuka, a samim tim i status njihove primene, zahteva dublju analizu statističkih podataka od kada je izveštaj objavljen, koja nije moguća u ovoj fazi. Generalno, ovaj pokazatelj, budući da je dugoročan, zahtevaće ocenu nakon završene reforme krivične regulative i određivanja relevantne politike (kao što je predloženo u preporukama). Međutim, analiza rizika, predloženi podaci, uočeni rizici i date preporuke pružaju odlično oruđe za sve one koji su uključeni u proces minimalizovanja prepreka u sprovođenju efikasnih krivičnih istraga i postupaka.

Kada je reč o drugom pokazatelju („najmanje je pet regulatornih i institucionalnih prepreka identifikovano i posvećena im je pažnja”), relevantni kreatori politike su uzeli u obzir skoro svih 20 preporuka datih u izveštaju o analizi rizika. Ostaje da se vidi koliko će im se posvetiti pažnja kada se ovi procesi završe.

Pokazatelj:

- *Unapređena metodologija i kvalitet statističkih podataka;*
- *U poređenju sa početnom situacijom, povećan broj slučajeva o kojima se izveštavalo, koji su istraživani, krivično gonjeni i za koje je doneta sudska presuda (čeka se usvajanje jedinstvene metodologije za izveštavanje; potrebno je koristiti i osnovne merne jedinice – praćenje po predmetima i po licima), uzimajući u obzir ozbiljnost (svi nivoi korupcije) i raznovrsnost (sektori i oblasti); naknadna identifikacija glavnih uskih grla u sistemu.*

Trenutni status: Iako statistički podaci različitih organa (policija, tužilaštvo, sudovi) pokazuju povećan broj istraga u slučajevima korupcije tokom 2014. godine, jedinstvena metodologija praćenja ovih slučajeva i sistem za merenje još nisu postavljeni. Kao što je

napomenuto u prethodnom poglavlju, osnovana je Radna grupa Ministarstva pravde i utvrđena je metodologija uz pomoć PACS-a, međutim, IT alati i obučeno osoblje još ne postoje. Stoga je ovaj pokazatelj delimično ispunjen.

Pokazatelj:

- *Povećan kapacitet predavača zahvaljujući sprovedenim obukama, najmanje 15 obuka i 10% svih korisnika završilo obuku;*
- *Na raspolaganju je dovoljan broj lica koja su prošla obuku za predavače za za identifikovane potrebe, grubo procenjeno 30 predavača iz različitih institucija;*
- *Postoji plan za dugoročne obuke za sudije, tužioce i policijske službenike.*

Trenutni status: Plan za dugoročne obuke sudija, tužilaca i policije o istragama, krivičnom gonjenju i suđenju u slučajevima korupcije/privrednog kriminala – pripremljen je i odobren. Ovaj pokazatelj je time ispunjen.

Program obuke koji je održan u sklopu projekta (aktivnosti 1.2, 1.3 i 1.4) osigurao je ispunjenost ostala dva gorepomenuta pokazatelja:

- Aktivnost 1.2 – 29 predavača je dobilo sertifikat, a oni su nakon toga održali obuke za još 80 kolega iz svih delova zemlje;
- Aktivnost 1.4 – 5 predavača je dobilo sertifikat, dok su ostali članovi Jedinice za prikrivene islednike (njih 6) pohađali obuku;
- Aktivnost 1.5 – obučeno je 40 novinara.

Uzimajući u obzir da je projekat proizveo neke dodatne elemente (npr. stručnu pomoć prilikom izrade nacrtu zakona o uzbunjivačima, priručnik o istraživačkom novinarstvu), može se zaključiti da je postignuto i više nego što se zahteva za ovaj pokazatelj.

Pokazatelj: *Postoji sistem za merenje uspešnosti na kraju projekta.*

Trenutni status: biće ocenjen na kraju projekta.

Očekivani rezultat 2

Pokazatelj:

- *Najmanje 50% preporuka iz analize rizika primenjeno je i navedeno je u kojoj meri su one primenjene (potpuna usaglašenost, delimična usaglašenost, neusaglašenost);*
- *Razmatrana su barem tri problema regulatornog i institucionalnog okvira kako bi se primenile preporuke iz analize rizika (npr. promovisanje etičkog ponašanja, sprečavanje sukoba interesa i uklanjanje organizacionih prepreka u borbi protiv korupcije).*

Trenutni status: Analize rizika – jedna koja je usmerena na korupciju u pravosuđu i druga na korupciju u policiji – završene su (april 2014) i objavljene (u junu i septembru 2014).

Obe analize daju brojne preporuke (33 za pravosuđe i 14 preporuka za policiju).

Slično kao i kada je reč o aktivnosti 1.1, ne može se potpunom sigurnošću utvrditi koje su preporuke u celosti ili delimično ispunjene zbog kompleksne strukture svake od njih. Međutim, kada je reč o pravosuđu, primenjeno je preko 50% preporuka (usaglašenost u celosti ili delimično) ili se njihova primena očekuje uskoro. U ovoj oceni se uzimaju u

obzir reakcije na analizu rizika koje je pripremio Državno veće tužilaca (videti Prilog 7A).

Kada je reč o policiji, kao što je već napomenuto u poglavlju „Aktivnosti i ispunjenost pokazatelja”, predstavnici institucija su uzeli u obzir gotovo sve preporuke. Neke od njih (npr. osnivanje registra rizika od strane MUP-a) čak i prevazilaze okvire datih preporuka. Međutim, primena se još očekuje, te je tako u ovoj fazi stepen njihove ispunjenosti nemoguće precizno utvrditi.

Pokazatelj: *Utvrdjivanje metodologije za prikupljanje statističkih podataka o internoj korupciji.*

Trenutni status: Ovaj pokazatelj je povezan sa aktivnošću 1.6 i mora da se tumači zajedno sa pokazateljem koji je u njoj dat.

Pokazatelj:

- *Unapređen kapacitet predavača da primene obuke, najmanje pet obuka;*
- *Na raspolaganju je najmanje 10 polaznika obuke za predavače za identifikovane potrebe (tj. zavisno od preporuka iz analize rizika).*

Trenutni status: S obzirom na to da je dvadeset i dva predavača (12 sudija i 10 tužilaca) dobilo sertifikat i da su pripremljeni sveobuhvatni plan i program obuke (kao što je već napomenuto u poglavlju „Aktivnosti”) – drugi pokazatelj je ispunjen, dok će prvi biti ispunjen u toku narednih meseci.

5. SARADNJA SA OSTALIM UČESNICIMA PROJEKTA

Saradnja između PACS projekta i relevantnih državnih organa u sprovođenju plana rada je bila izuzetna.

5.1 Partneri i korisnici

Saradnja i komunikacija između PACS projekta i njegovog glavnog partnera, Ministarstva pravde, tokom perioda obuhvaćenog izveštajem bila je odlična. MP je prepoznao PACS kao važan mehanizam za tehničku pomoć ne samo u procesu sprovođenja novog Akcionog plana za borbu protiv korupcije već i u drugim oblastima, kao što su reforma pravosuđa i sprovođenje Nacionalne strategije za reformu pravosuđa, zaštita uzbunjivača, statistiku krivičnih dela i uvođenje referentnog broja krivičnog dela.

Izuzetno je cenjena saradnja sa Ministarstvom unutrašnjih poslova. Ministarstvo je efikasno i u potpunosti sarađivalo u procesu sprovođenja analize rizika i preduzelo je niz koraka sa ciljem da primeni preporuke iz analize rizika. Zahvaljujući izuzetnoj komunikaciji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, tokom perioda obuhvaćenog izveštajem organizovane su brojne obuke, u koje su bili uključeni različiti organizacioni delovi ministarstva (npr. Unutrašnja kontrola, Specijalno odeljenje za borbu protiv organizovanog kriminala, Jedinica prikrivenih islednika, itd.).

Nivo saradnje sa ostalim korisnicima – tužilaštvom i sudovima – takođe je bio izuzetan. Isto važi i za Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca. Njihovo aktivno učešće u sprovođenju analize rizika (aktivnost 2.1) i obuke za predavače (aktivnosti 1.2 i 2.4) potvrđuje punu posvećenost saradnji sa projektom.

Saradnja sa Pravosudnom akademijom takođe je bila veoma efikasna. Akademija je dala značajan doprinos elementima nastalim u okviru projekta, kao što su dva nastavna plana i programa koja su napravljena (aktivnosti 1.2 i 2.4), koji su bili osnova za programe naknadnih obuka.

Saradnja sa Kriminalističko-policijskom akademijom, Agencijom za borbu protiv korupcije i Savetom za borbu protiv korupcije takođe je bila veoma dobra.

5.2 Treća lica

PACS veoma aktivno sarađuje sa drugim donatorima uključenim u antikorupcijske reforme u Srbiji. Konkretno, komunikacija i koordinacija sa OEBS-om, UNDP-om i Timom za borbu protiv korupcije američke ambasade dovela je do toga da se uspešno izbegne preklapanje aktivnosti.

Kao što je već napomenuto, jedna aktivnost (2.3 – obuka tužilaca koji se bave disciplinskim postupcima u Visokom savetu sudstva i Državnom veću tužilaca) sprovedena je zajedno sa OEBS-om.

PACS je imao intenzivnu saradnju sa Beogradskim centrom za bezbednosnu politiku (BCBP), nevladinom organizacijom koja je sprovedla i anketu o riziku od korupcije u policiji. Stoga su oba izveštaja –PACS izveštaj i izveštaj BCBP, predstavljena na zajedničkom događaju organizovanom u junu 2014.

Projekat je nastavio aktivnu saradnju sa Transparentnošću Srbija i drugim nevladinim organizacijama kroz različite forume i bilateralnu komunikaciju.

6. OCENJIVANJE I PRAĆENJE

Drugo praćenje usmereno na rezultate (ROM), čiji cilj je obezbeđivanje spoljnog, objektivnog i nepristrasnog mišljenja o rezultatima PACS projekta, sprovedeno je u oktobru 2014. godine.

U skladu sa novim pristupom za ROM, ocenjivana su tri projekta. Pored PACS-a, izveštaj o praćenju obuhvatio je i programe Podrška sistemu vladavine prava u Republici Srbiji, Komponenta II: Izvršenje odluka u građanskim parnicama (sproveo GIZ) i Multidonatorski fond za podršku sektoru pravosuđa (sprovela Svetska banka).

Izveštaj je objavljen u novembru 2014. i dobio je ocenu A („vrlo dobar”) za relevantnost projekata i njihovu efikasnost, dok je za kvalitet izrade, delotvornost, dosadašnji uticaj i održivost dobio ocenu B („dobar”). Projekat PACS je pohvaljen za:

- Veoma efikasnu primenu sa visokokvalitetnim rezultatima/ishodima projekta (3 analize rizika, nacrt zakona o zaštiti uzbunjivača, obuka i materijal za obuku policije, sudija i tužilaca, itd.);
- Kvalitetno upravljanje projektom, uključujući redovno izveštavanje o napretku (mesečni i godišnji izveštaji o napretku, sastanci UO i zapisnici, itd.), a pažljiva kontrola SE načina na koji se koriste projektna sredstva dovela je do ušteda, koje će se koristiti za produženje projekta;
- Odlična saradnja i komunikacija sa korisnicima projekta „ukazuje na to da su projektni rezultati visoko cenjeni, kao i da je učinak iznad očekivanog. Ovaj primer partnerske saradnje mogao bi da se dalje promovise kao uspešna priča”.
- Budno praćenje aktivnosti donatora kako bi se izbeglo preklapanje i stvorila sinergija.

7. OSTVARENJA PROJEKTA, ZAKLJUČCI I RIZICI

7.1 Ostvarenja

Sprovođenje projekta je nastavljeno u skladu sa planom rada. Napredovalo se u postizanju projektnih rezultata; podrška sprovođenju reformi je obezbeđena, u skladu sa radnim planom projekta, a glavni korisnici treba dalje da ulože znatne napore kako bi osigurali pravilnu i održivu upotrebu rezultata nastalih u okviru PACS-a.

Očekivani rezultat 1: Unapređeni kapaciteti za istragu i suđenje slučajeva korupcije

- PACS analiza rizika od prepreka efikasnim krivičnim istragama i postupcima rezultirala je donošenjem nekoliko preporuka, čija primena se ili uskoro očekuje ili ih razmatraju različita tela i predstavnici institucija.
- Izradjeni su neophodni alati za jačanje kapaciteta pravosuđa, tužilaštva i policije u slučajevima korupcije i privrednog kriminala, uključujući i sveobuhvatni plan i program obuke i prateći materijal. Veliki broj policijskih službenika, sudija i tužilaca završio je obuku, dok je Pravosudna akademija dobila plan i program za kontinuiranu obuku koji su nastali u okviru projekta.
- Održana je sveobuhvatna obuka novinara o istraživačkom novinarstvu i izveštavanju u slučajevima korupcije i pripremljen je priručnik koji daje dubinsku analizu dobre prakse i međunarodnih standarda u ovoj oblasti.
- Zvanično je odabran metodološki okvir i pravac reforme za uspostavljanje jedinstvenog sistema statistike i merenja rezultata u slučajevima korupcije i privrednog kriminala, koja će biti baza za budući IT sistem koji će postaviti MP. Ostaje da se odradi ozbiljan posao u oblasti IT kako bi sistem proradio.

Očekivani rezultat 2: Osnaženi kapaciteti za borbu protiv korupcije u okviru pravosudnog sistema

- Završene su i objavljene analize rizika od korupcije u pravosuđu i policiji. Završni izveštaji daju 47 preporuka, od kojih je većina ili primenjena ili se njihova primena očekuje. Pravilno uključivanje ovih preporuka u relevantnu institucionalnu politiku omogućuje vlastima Srbije da dodatno razviju mehanizme usmerene ka sprečavanju korupcije i borbi protiv korupcije u tim sektorima.
- Sveobuhvatna „obuka za predavače” za tužioce, sudije i policajce o etici, integritetu, sukobu interesa i sprečavanju korupcije rezultirala je sertifikatima za predavače za svaku od gorenavedenih profesija. Naknadni program obuke će omogućiti predavačima da podelje svoje znanje sa kolegama. Pored toga, projekat je pripremio nastavni plan i program za kontinuiranu obuku sudija i tužilaca i dostavio ga Pravosudnoj akademiji, čime je omogućena održivost ove akcije nakon završetka programa. Kada je reč o planu i programu za policiju, Savet Evrope je, preko PACS projekta, uspostavio saradnju sa Policijskim koledžom EU (CEPOL) i potpisao Memorandum o razumevanju, koji omogućuje SE da koristi i primenjuje zajednički plan i program CEPOL-a o etici i integritetu u policiji (2014).

- Nastavljeno je jačanje kapaciteta disciplinskih tužilaca Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca pomoću programa obuke organizovanog u saradnji sa OEBS-om. Pored toga, tehnički izveštaj PACS-a koji je usmeren na usaglašenost disciplinskih pravilnika, objavljen u oktobru 2013. godine – u velikoj meri je primenjen kroz izmene ovih akata koje su donate u maj 2014.

7.2 Zaključci

Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, projekat je primenio brojne aktivnosti koje su znatno doprinele postizanju oba očekivana rezultata.

Precizna ocena ispunjenosti indikatora ostvarenih rezultata data je u prethodnom delu teksta. Međutim, treba naglasiti da opšti uspeh projekta i dalje zavisi od kapaciteta apsorpcije koji institucije korisnici imaju, kao i njihove posvećenosti da pravilno primene date preporuke. U tom smislu, i s ciljem nastavka jačanja institucionalnih kapaciteta, učesnici projekta su razmatrali i odobrili nastavak projekta koji ne povlači dodatna finansijska sredstva. Stoga će, osim akcija čija je primena već predviđena planom rada, biti pružena dodatna podrška kroz sprovođenje nekih preporuka iz analiza rizika u konkretne akcije, kao i kroz podršku uspostavljanju pouzdanog sistema za praćenje statistike krivičnih dela.

7.3 Rizici

Nedostatak saradnje i naknadne aktivnosti učesnika projekta

Podrška korisnika ostaje ključna za uspešnu realizaciju PACS-a. Treba napomenuti da su tokom celog perioda obuhvaćenog izveštajem korisnici potpuno sarađivali i podržavali sprovođenje projektnih aktivnosti. Međutim, taj pozitivan trend treba da se nastavi i kada se projekat produži, kako bi se u potpunosti postigli očekivani rezultati.

Saradnja između različitih međunarodnih projekata takođe je unapređena tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, čime se smanjio rizik od preklapanja njihovih akcija. Očekuje se da će se dobri primeri takve prakse nastaviti u budućnosti (npr. saradnja PACS-a i JRGA programa USAID-a tokom procesa izrade nacrtu zakona o uzbunjivačima, saradnja između Beogradskog centra za bezbednosnu politiku i njegovog programa A-policajac o analizi rizika od korupcije u policiji, kao i saradnja sa OEBS-om za jačanje kapaciteta disciplinskih tužilaca), kako bi se osigurala maksimalna upotreba obezbeđene tehničke pomoći.

8. VIDLJIVOST

Projekat je nastavio da obraća pažnju na vidljivost svojih akcija. Vestio novostima o projektu, događajima i proizvodima/rezultatima projekta (npr. ekspertska mišljenja o zakonodavnim aktima i drugim propisima i izveštaji u kojima su iznošeni saveti u pogledu sektorske politike)) redovno se objavljuju na veb stranici Jedinici Saveta Evrope za privredni kriminal i saradnju (<http://www.coe.int/corruption>) u delu koji je posvećen isključivo PACS projektu (www.coe.int/pacs). Pored toga, projekat ima sopstvenu veb-stranicu u okviru veb-sajta kancelarije Saveta Evrope u Beogradu (<http://www.coe.org.rs>).

Sva projektna dokumentacija se priprema i objavljuje u skladu sa formatom predviđenim u Smernicama za vidljivost za zajedničke programe Evropske unije i Saveta Evrope koje se odnose na vizuelni identitet.

Vodeći mediji u zemlji su izveštavali o dva događaja na visokom nivou (konferencije na kojima su predstavljeni izveštaji o analizama rizika u junu i u septembru 2014) koja su organizovana u okviru projekta.

Pored toga, početkom januara 2015 očekuje se objavljivanje četiri rezultata/proizvoda nastala u okviru projekta – tri izveštaja o analizama rizika i priručnika o istraživačkom novinarstvu..

9. SPISAK PRILOGA

Prilog 1 – Tehnički dokument – Analiza rizika u cilju procene regulatornih i organizacionih prepreka efikasnim istragama i postupcima u krivičnim delima korupcije (ECCU-PACS SERBIA-TP9-2014);

Prilog 2 – Aktivnost 1.2 – Obuka za predavače – materijal za obuku;

Prilog 3 – Tehnički dokument – Prikriveni istražitelji u Srbiji – Pregled regulative, institucionalnog okvira i potreba za obukom (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP12-2014);

Prilog 4 – Praktikum za izveštavanje o korupciji i o istraživačkom novinarstvu ;

Prilog 5 – MAPA 1: Prototip predloženog obrasca za unos podataka (Prilog uz Tehnički dokument ECCU-PACS SERBIA-eng-TP3-2013);

Prilog 6 – Tehnički dokument – Analiza rizika o mogućnostima i stvarnim razmerama korupcije u policiji u Srbiji (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP10-2014);

Prilog 7 – Tehnički dokument – Procena rizika od neprofesionalnog ponašanja i korupcije u sudstvu i tužilaštvu u Srbiji (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP11-2014);

Prilog 8 – Komentari Državnog veća tužilaca na PACS-ovu Procenu rizika od neprofesionalnog ponašanja i korupcije u sudstvu i tužilaštvu u Srbiji;

Prilog 9 – Tehnički dokument – Obuka sudija i tužilaca Republike Srbije u oblasti etike i prevencije i otkrivanja korupcije: ocena stanja i preporuke (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP14-2014);

Prilog 10 – Tehnički dokument – Pregled završne verzije nacrtu zakona o zaštiti uzbunjivača (ECCU-PACS SERBIA-eng-TP13-2014);

Prilog 11 – Zapisnici sa sednica Upravnog odbora i spiskovi učesnika.